

místě uvedeného, — pokusil, přiměti svou nevlastní dceru k nemanželské souloži i jiným prostředkem, slibuje jí totiž vše možné, bude-li mu jen povolnou. Bylo proto zmateční stížnost, pokud napadá výrok, odsuzující obžalovaného pro zločin Šu 93 tr. zák. a přestupek Šu 411 tr. zák. zavrhnouti; pokud však napadá výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem dokonáného svedení ke smilstvu, bylo jí vyhověti, rozsudek v tomto výroku a následkem toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících jako zmatečný zrušiti a uznati obžalovaného vinným toliko zločinem nedokonáného svedení ke smilstvu podle §§ů 8 a 132 tr. zák.

Čís. 1591.

Opomenutím návrhů ve smyslu Šu 263 první a druhý odstavec tr. ř. zaniká právo veřejného obžalobce ku stíhání pro trestný čin, při hlavním přelíčení obžalovaným nově spáchaný, předpokládajíc ovšem, že spáchaní trestného činu bylo veřejným obžalobcem skutečně postřehnuto.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1924, Zm I 1/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. listopadu 1923, jímž byl obžalovaný podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin, uvedený v Šu 99 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti státního zastupitelství nelze upřiti oprávnění, pokud uplňuje důvod čís. 4 Šu 281 tr. ř. Po skutkové stránce jde o tento děj: Dne 17. září 1923 konalo se u krajského soudu v Českých Budějovicích hlavní přelíčení proti Vojtěchu S-emu a spol. pro zločin krádeže a skončilo právoplatným rozsudkem. Dne 21. září 1923 učinila policie u státního zastupitelství proti Vojtěchu S-ému nové trestní oznámení, jímž byl obviněn, že v průběhu právě zmíněného hlavního přelíčení vyhrožoval přítomnému policejnímu detektivu Vojtěchu J-ovi — se zařatými pestmi — slovy: »Počkej, ty všiváku, já se ti pomstím«, a uvedl ho úmyslně v důvodný strach a nepokoj, ježto J. koná často noční pochůzky, při nichž by mu S-ý, kterého již několikrát pro krádeže udal a který tedy jest proti němu zaujat, snadno mohl z pomsty na těle ublížiti. Protokol o hlavním líčení neobsahuje o této příhodě zmínky. Na základě uvedeného trestního oznámení podalo státní zastupitelství dne 29. září 1923 na Vojtěcha S-ého obžalobu pro zločin podle Šu 99 tr. zák. Při hlavním přelíčení o obžalobě té, dne 23. listopadu 1923 konaném, seznali průvodní svědkové J. a V., že S-ý za hlavního přelíčení dne 17. září 1923 — sedě v předu na lavici obžalovaných — pojednou se otočil do zadu, kde seděl J., a dívaje se na něho, vyhrožoval mu pomstou; J. pak vyličil také okolnosti, které způsobily,

že pohrůzkou byl vážně a oprávněně postrašen. Po té obhájce přednesl náhled, že trestní řízení pro vyličený zločin není přípustným, ježto delikt ten spáchán byl Vojtěchem S-ým za hlavního přeličení v ukončené již prvé trestní věci, aniž veřejný obžalobce tehdy obžalobu ve směru nového deliktu rozšířil, nebo budoucí stíhání si vyhradil, takže prý stíhací právo státního zastupitelství zaniklo (§§y 263, 279 tr. ř.). Veřejný obžalobce vyslovil se proti tomuto názoru, navrhl však pro všechny případy svědecký výslech náměstka státního zástupce S-y, který při prvé ličení intervenoval, o tom, zda se za přeličení dozvěděl o výhrůžce obžalovaného, zda mu vešlo tudíž ve známost spáchání trestného činu za hlavního přeličení a zda mu v důsledku toho bylo vůbec fysicky možno, učiniti příslušné návrhy. Nalézací soud zamítl tento návrh pro nerozhodnost a vynesl, když si státní zástupce vyhradil zmateční stížnost, sprostňující rozsudek. V něm podotýká, že veřejný obžalobce musil slyšeti výhrůžný výrok, neboť zajisté byl hlasitě vysloven; nežádal-li přes to po rozumu Šu 263 tr. ř., by se projednávání rozšířilo i na trestný čin, při hlavním přeličení nově spáchaný, aniž si proň dal vyhraditi samostatné stíhání, přivodil si tím ztrátu dalšího práva stíhacího. Zmateční stížnost napadá předně toto právní stanovisko nalézacího soudu (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.), zastávajíc v podstatě náhled, že § 263 tr. ř. odstavec prvý neukládá podle svého znění veřejnému obžalobci povinnost, rozšířiti obžalobu, a že dle smyslu druhého odstavce onoho Šu není zapotřebí výhrady samostatného stíhání v tom případě, když státní zástupce obžaloby nerozšířil. Kromě toho poukazuje stížnost k tomu, že, i kdyby byl veřejnému obžalobci býval znám závadný výrok, nebyly mu známy okolnosti, které vtiskly hrozbě ráz zločinu, takže do té doby byl by výrok pouhou urážkou, oficiálně nestihatelnou.

Zrušovací soud shledává právní stanovisko nalézacího soudu v zásadě správným. Dle Šu 279 tr. ř. dlužno plně použití ustanovení Šu 263 tr. ř., když se obžalovaný dopustil za hlavního přeličení trestného činu. Z Šu 263 tr. ř., posuzuje-li se v celistvosti a ze zřetelem na stěžejní zásady ohledně práva stíhacího a obžalovacího, plyne, že ustanovení jeho spočívá jednak v zájmu postavení obžalovaného na zásadě, že rozsudek má vyřiditi všechna, v době jeho vynesení známá obvinění, jednak že přihlíží k zásadám hmotného práva (§§y 34, 267 tr. zák.) v příčině vyměření trestu za sbíhající se delikty. V důsledku tohoto svého účelu, záležitosti v tom, by obžalovaný byl chráněn proti dodatečnému vznášení obžalob, které při prvé ličení vyřízeny býti mohly aneb měly, a by nebyl zůstaven v nejistotě o dalším svém osudu, ukládá § 263 tr. ř. veřejnému obžalobci v případě, že se obžalovaný dopustil při hlavním přeličení nového trestného činu, povinnost, by navrhl buď rozšíření hlavního přeličení na nově vyšlý trestný čin, nebo si dal nalézacím soudem vyhraditi stíhání činu toho. Bez tohoto postupu zaniká stíhací právo veřejného obžalobce. Opomenutí úkonů, předepsaných v Šu 263 tr. ř. za účelem zachování stíhacího práva, rovná se (obdobně jako v Šu 57 odstavec třetí tr. ř.) mlčky projevenému zřeknutí se stíhání a má v zá-pětí stejný účinek, jako zastavení trestního řízení následkem ustoupení

veřejného obžalobce. Platí proto pravidlo, že bez stíhacího návrhu není přípustná žádná výhrada a bez výhrady je vyloučeno další stíhání. Přihodí-li se proto za hlavního přelíčení něco, co obsahovati může byť i jen pŕtahy trestného činu, obžalovaným za hlavního přelíčení spáchaného, jest veřejný obžalobce v případě, že věc není ještě řádně objasněna a k projednání a rozhodnutí zralá, povinen, dáti si nalézacím soudem aspoň vyhraditi samostatné stíhání pro tento, nově na jevo vyšlý čin.

Naproti tomu jest však zmateční stížnost v právu, tvrdíc, že ustanovení Šu 263 tr. ř. předpokládá samozřejmě, že spáchání trestného činu obžalovaným za hlavního přelíčení bylo veřejným obžalobcem skutečně postřehnuto, poněvadž jinak by tu byla fysická nemožnost, činiti příslušné návrhy. Jen mimochodem budiž poukázáno na všeobecné ustanovení Šu 87 tr. ř., podle něhož státní zástupce jest povinen stíhati trestné činy teprve tehdy, jakmile o nich zvi. Soud nalézací arci předpokládá, že veřejný obžalobce musil slyšeti výhrůžný výrok, pronesený S-ým za hlavního přelíčení, poněvadž prý z a j i s t ě byl hlasitě vysloven. Proti tomu uplatňuje stížnost právem, že přesvědčení toto nemůže obstáti, ježto výrazy »musil!« (slyšeti) a »zajisté« (hlasitě vysloven) jsou spíše tvrzením, nežli důvodem. Dlužno uvážiti, že státní zástupce u hlavního přelíčení podle svého úkolu jest tak zaměstnán, že nemá leckdy ani možnosti, by osobně postřehl nový delikt, za hlavního líčení spáchaný, tím méně, jedná-li se o delikt slovní (posuňkový). Zavadný výrok byl pronesen s m ě r e m d o z a d u a provázen (p ř i o b r a t u d o z a d u) pohybem zařatou pěstí; jest nejen možno, nýbrž dokonce pravděpodobno, že slova byla jen zasyčena, a že posuňek byl podloudný; jest také možno, že veřejný obžalobce v rozhodné chvíli mluvil k soudu a podobné, je také nápadným, že protokol o prvním hlavním přelíčení se o výhrůžce nezmiňuje, ačkoliv jinou obdobnou epizodu (nadávku »všiváku« vůči svědku L-ovi) zaznamenal. Za těchto okolností měl nalézací soud připustiti navrhovaný, shora uvedený důkaz výsledkem náměstka státního zástupce S-y. Zamítnutí tohoto nesporně důležitého důkazu stalo se ku škodě obžaloby a jest stížností dovolávaný důvod zmatečnosti čís. 4 Šu 281 tr. ř. dán. Odůvodněné zmateční stížnosti bylo proto vyhověti.

Čís. 1592.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

K pojmu »pobuřování« (§ 14 čís. 1) a »hanobení« (§ 14 čís. 5, zákona).

Pro pojem »hanobení« není zapotřebí, by bylo použito slova »republika«. Spadá sem i hanobení některého úkonu nebo projevu ústavního činitele, úřadu nebo veřejného orgánu, bylo-li úmyslem pachatelovým hanobením jich hanobiti samu republiku.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1924, Zm I 14/24.)